MIELIPIDE

Suomalaisen kuluttajan täytyy ymmärtää, että kolmen euron jauhelihaa ei voi tehdä suomalaisesta pihvikarjasta. **EUROPARLAMENTAARIKKO PETRI SARVAMAA**

LUKIJALTA

Rikkaalla on risupuut

Näin kuulin pikkupoikana sanottavan talollisesta, jonka polttopuut oli tehty ohuista puista ja oksista.

Muistan 1920–30-luvuilta, kun kaikessa nuuka isäntä saattoi teettää rengeillään polttopuunsa jätepuista. Renkien tekemän työn arvo jäi laskematta. Risupuilla tuli kallista lämpöä.

Tulokselliseen työhön pyrkivälle oli tullut selväksi, ettei risuja kannata kerätä, vaan halot on tehtävä vartevasta runkopuusta.

Teollisuudessakin kokeiltiin 1960-luvun tienoilla pienikokoisen kuitupuun ottamista. Sekin jäi kokeiluksi. Alhaisesta kantohinnastaan huolimatta pienpuusta tuli kallista tavaraa.

On vaikea uskoa, että nytkään saadaan hakkuutähteiden ja risujen korjaaminen kannattavaksi. Tukien maksaminen pitemmän päälle on arveluttavaa. Silloin kun harrastuksena tehdylle työlle ei tarvitse laskea palkkaa, on pienpuun talteenotto ihan mielekästä.

Miksi pitäisi kerätä risuja, kun nuoret kasvatusmetsämme ”tukehtuvat” ylitiheyteen? Kuitupuun mittaista puuta riittäisi teollisuudelle ja energiapuuksikin vaikka millä mitalla.

Jos nuoret metsät jäävät harventamatta, arvokkaan järeän tukin osuus päätehakkuissa jää pieneksi. Metsien riukuuntumista on jo ehtinyt tapahtua.

Muutama vuosi sodan jälkeen, kun haloistakin oli pulaa, tehtiin tukkileimikoistakin halkoja. Niitä nimitettiin teollisuushaloiksi.

Nyt monet pienyrittäjät, ohjausten ja kartellien kahleista vapaina, ovat valmistaneet halkoja ja klapeja vanerikoivustakin.

Suurimman osan historiamme ajasta ovat suomalaiset lämmittäneet tupansa, saunansa ja riihensä puulla. Polttaneet kaskensa ja kasvattaneet leipäviljansa puutuhkan voimalla.

Puun voimalla ovat kulkeneet junat ja laivat, sota-aikana autotkin. Koivuhalon sinertävä savu nousi kaikkialla kylien, kaupunkien ja tehtaidenkin savupiipuista. Metsäteollisuus kasvoi ja kehittyi. Runkopuuta riitti kaikkiin tarkoituksiin.

Risupuista tulee savua ja tuhkaa paljon, mutta lämpöä vähän. Rikas Suomi pyrkii nuukan miehen tavoin lämmittelemään hakkuutähteillä.

”Rikkaalla on risupuut”, pitää paikkansa vieläkin.

Onni Ryynänen
entinen metsänhoidonneuvoja, piirityönjohtaja, hankintateknikko ja metsänomistaja
Tuusniemi

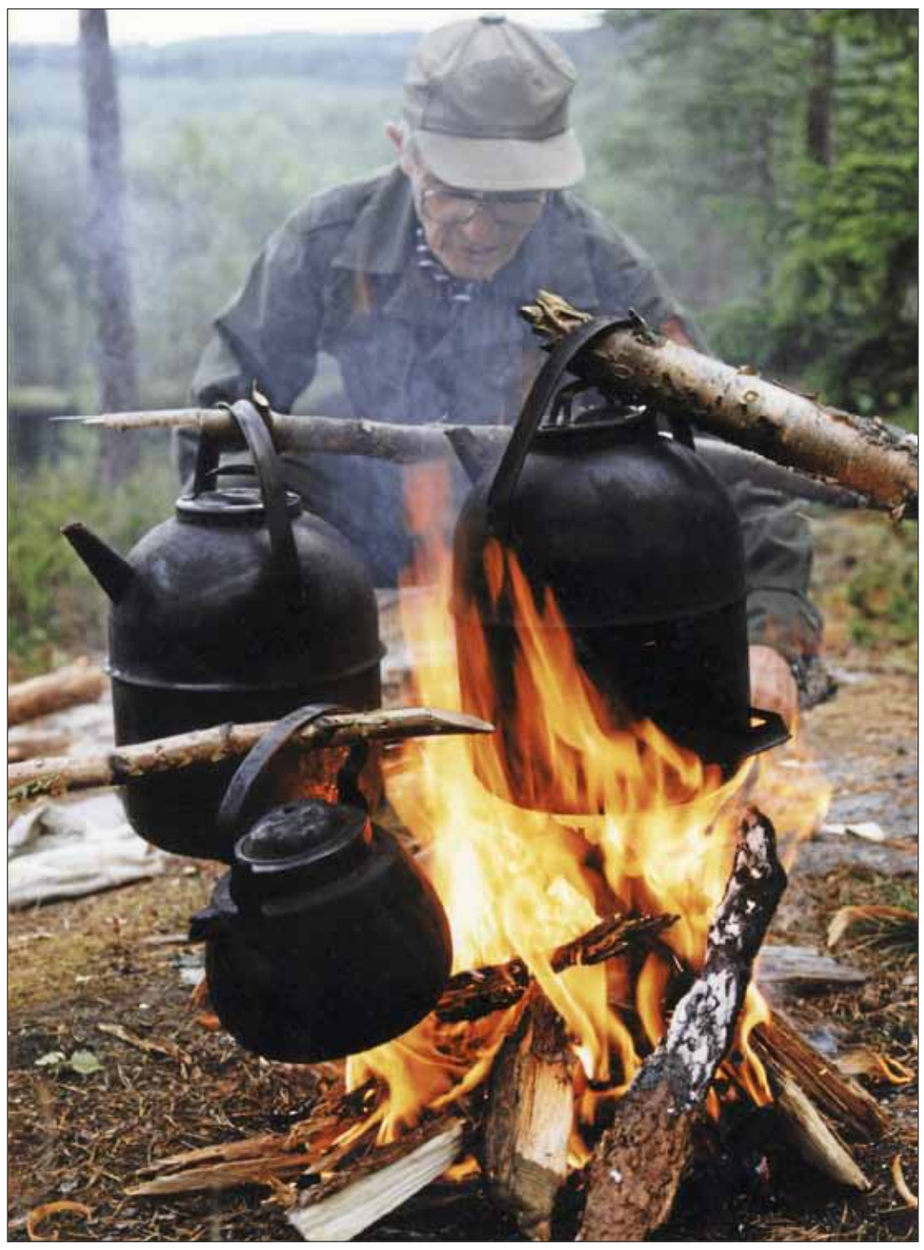

Järeästä puusta tehdyillä pilkkeillä saa tulen, jolla kahvi kiehuu hetkessä.

Asiaa

Olipa mielenkiintoinen kirjoitus sivutoimisesta yrittämisestä (MT Yliö 15.2.). Mitä sivutoimisen yrityksen aloittamiseen tarvitaan?

Neuvot tarpeen

Lupia

Laitettaan koko Suomi koulunpenkille, ja jokaiselle useita kortteja. Jos lupakortti puuttuu, ei voi tehdä töitä.

Kuka tekee työt?

Lomitus

Pitää katsoa peiliin, jos lomitusta ei 35 vuoden aikana ole saanut. Ei pidä ulkoistaa omia ongelmia.

Liukkaita kelejä

Melan säästöt. Onko lomitettavat ainoat, joilta vähennetään työtunteja? Tarkkailkaa lomatoimiston ajankäyttöä. Vähentäkää sieltä väkeä.

Tietokoneet hoitaa

Voimaloista

Tuulivoimasuunnitelmat jäihin kunnes todelliset haitat selvitetty.

Pappa betalar

Valio, Myllyn Paras ja Kesko hakemassa lupaa pakkolunastaa rantoja, maita ja mökkejä Fennovoimalle.

Boikottiin

Älkää enää puhuko Tuulipuistoista, vaan tuulivoimaloista. Puisto tässä yhteydessä on harhaanjohtava nimi.

Tuulikki

VIERASKOLUMNI

Hevoset, kuluttajat ja maaseudun tulevaisuus

Hevosenlihaskandaaliin on monenlaisia tapoja suhtautua. Joku syyttää EU:ta, mikä onkin ollut viime vuosina suosiota saanut kansanhuvi. Toinen vaatii lisää valvontaa, jota tosin on jo nyt aika tavalla. Monet vain naureskelevat briteille, että eivätkö ne laukkakisojensa historiassa ymmärrä hevosenlihan päälle.

On kuitenkin sääli, jos meillä hukataan hyvä tilaisuus pysähtyä ja oivaltaa, että tässä on mahdollisuus muuttaa maailmaa. Kyse on suomalaisen maatalouden kannalta äärimmäisen tärkeästä asiasta, tuottajan asemasta markkinoilla.

Minulla on mitta täysi ja kiire käydä töihin, mutta siihen tarvitaan meitä kaikkia, koska me kaikki olemme kuluttajia.

Meidän kuluttajien täytyy nyt tehdä muutama asia, jotta maailma muuttuisi.

Ensinnäkin meidän pitää tehdä valintoja, jotka suosivat suomalaista viljelijää. Tällainen valinta on esimerkiksi se, että ostaa laadukasta kotimaista tuoretta lihaa ja valmistaa itse ruokansa.

Koska raaka-aine maksaa enemmän kuin euron mössö, pitää olla valmis tekemään joskus toinen tai kolmaskin ruoka tähteistä – jos ei satu olemaan varaa ostaa enemmänkin laadukasta, suomalaista lihaa.

Suomalainen tuottaja on pinteessä, josta hänet voi pelastaa vain suomalainen kuluttaja. Ja suomalaisen kuluttajan täytyy ymmärtää, että kolmen euron jauhelihaa ei voi tehdä suomalaisesta pihvikarjasta.

Toiseksi meidän kuluttajien täytyy nousta barrikadeille. Meidän täytyy vaatia poliittisilta päättäjiltä, että meille annetaan mahdollisuus tietää. Jos emme kerta kaikkiaan voi aina valmistaa sitä ruokaa, meidän täytyy saada tietää, mistä valmiseineksessä oleva liha on peräisin. Tämä edellyttää alkuperämerkintöjä koskevan lainsäädännön tiukentamista.

Lainsäädäntöä muutetaan, jos äänestäjät niin haluavat. Hyvä juttu on se, että ostospäätöksen tekevä kuluttaja on käytännössä aina myös äänioikeutettu.

Poliittisilta päättäjiltä voi vaatia myös toimia sen eteen, että esimerkiksi lähiteurastamojen toiminta ja tilojen suoramarkkinointi helpottuvat. Meidän pitää luoda toimivat lähiruokamarkkinat. Näissä kysymyksissä EU ja sen kansalaisten parlamentti ovat avainasemassa.

Kaiken ytimessä ovat kuitenkin markkinat. Niitä ei voi taltuttaa, mutta ne voi muuttaa. Ne tarjoavat kuluttajille juuri sitä, mitä nämä haluavat ostaa. Tai ainakin periaatteessa; meillä Suomessa markkinat eivät pääse toimimaan parhaalla mahdollisella tavalla, joten kuluttajan ja äänestäjän täytyy olla erityisen valpas ja uuttera.

Suomalainen elintarvikeketju on niin pahasti vääristynyt, että muutos on aivan välttämätön. Keskusliikkeillä ja niiden supermarketeilla on kissanpäivät, kun samaan aikaan lihan ja maidon tuotanto ovat henkihievereissä.

Millainen ruokaskandaali Suomessa tarvitaan, että kuluttajat heräävät? Kissanlihaa kaupan tiskille? Luulisi, että pelkän ajatuksenkin siitä, mitä meidän lapsemme kouluissa, vanhuksemme laitoksissa ja potilaamme sairaaloissa jo tällä hetkellä syövät, pitäisi riittää. He syövät puolalaisten tehdasteurastamojen lattioilta kerättyjä teurasjätteitä.

Hyvät suomalaiset kuluttajat, pysähtykää ja muuttakaa maailma. Vaatikaa enemmän. Politiikkaan saatte juuri sellaiset päättäjät kuin haluatte. Ja kyllä ne suomalaiset markkinatkin vielä muutetaan.

PETRI SARVAMAA on europarlamentaarikko (kok.).

petri.sarvamaa@europarl.europa.eu

Pedot ja kansalaisten oikeudet

Suomenselän alueen väestön työhön ja vapaa-aikaan liittyy aina luonto. Harrastusten suhteen vaihtoehdot ovat vähissä. Emme kaipaa oopperaa, teattereita, jäähalleja, ja niin edelleen, emmekä niitä vaadi. Alueen ihmiset ovat olleet elämän laatuun tyytyväisiä.

Kaikella on kuitenkin rajansa, suojelullakin. 1980-luvun komiteoiden intohimoiset esitykset toteutuessaan olisivat merkinneet liki menetetyn Karjalan Kannaksen suuruisen alueen suojelua Pohjois-Suomen ja Suomenselän alueella. Perhostakin esitettiin yksi kolmasosa kunnan pinta-alasta suojeluun ja puolet vesipinta-alasta kalastusoikeuden ulkopuolelle.

Suojelun suhteen päästiin neuvotellen silloin sellaisiin kohtuullisiin ratkaisuihin, joiden kanssa on voinut elää. Tämä oli ennen ympäristöhallinnon uudistusta ja EU:iin liittymistä. Silloin vielä korva kuuli ja silmä näki alueen asukkaiden huolen huomisesta. Sydän tunsi ja järki ymmärsi. Haluttiin aidosti tukea alueen väestöä tulevaisuuden suunnitelmissa.

Metsähallitus toteutti metsäpeuran siirtämisen entisille asuinsijoilleen. Valtio toivoi luonnonsuojelijoita ja metsästäjiä talkoisiin ruokkimaan peuroja aitaukseen. Iloa ja intoa oli kaikilla yhteisessä asiassa. Samaan aitaukseen tuotiin kerpoja ja jäkälää. Oltiin kiitollisia uudesta riistaeläimestä. Entäs valtio?

Aita purettiin, metsäpeurat vapautettiin. Ei ollut enää yhteistä aitausta. Yhteisymmärrys ja yhteiset ajatukset levisivät sinne ja tänne. Kokonaisuus ei ole ollut kenenkään vastuulla.

Valtion viranomaiset suuntasivat huomion ja resurssit petojen luontaiseen siirtymiseen ja ohjelmoituun siirtämiseen Suomenselän alueelle. Suomenselän erämaista on tehty petoreservaatti.

Petojen suojelu on johtanut metsäpeurakannan taantumiseen ja sudet luuhaavat ihmisten pihoissa. Ei pitäisi olla mahdoton asia valtion taholta ohjeistaa hirvieläinten ja petojen laskentamenetelmät niin, ettei niitä tarvitse Rktl:n kyseenalaistaa ja ylläpitää jatkuvaa kinastelua. Paikallisella tasolla petojen laskennan pohjana ovat kansalaisten näkö- ja jälkihavainnot sekä riistakamerakuvat.

Petoselvityksissä käytetään indikaattoreita sen mukaan, mitä milloinkin halutaan todistaa. Kun petokorvauksia ei ole maksettu, kun susi ei ole kahteen vuoteen syönyt yhtään koiraa eikä lammasta, ei susista ole mitään haittaa. Aivan kuin susi ei olisi enää vaistonvaraisesti saalistava peto.

EU:n keskeinen hallintoperiaate on läheisyysperiaate, eli asiat pitää päättää lähellä niitä ihmisiä, joita asia koskee. Mitä EU:n ympäristökomissaari esikuntineen tietää Suomenselän alueen ongelmista ja vaikeuksista? Eihän Suomi eikä EU tunnusta edes ongelmia eikä vaikeuksia. On vain haasteita. Ongelmat ja vaikeudet ovat ihmisten asioita. On helpompi hoitaa petojen kuin ihmisten asioita. On helpompi toteuttaa EU:n tahto, kuin oman kansan toiveet ja tarpeet.

Ihmetellään, miksi puhtaan rikosrekisterin omaavat, tähän saakka lakia kunnioittavat miehet ottavat lain omiin käsiin. Korkeasta asemasta kysytään, miksi yleinen mielipide ymmärtää rikoksesta epäiltyjä. Tekoja luonnehditaan sivistymättömiksi ja raukkamaisiksi. Tätä kovakorvaisten viranomaisten julistamaa tuomiota eivät kaikki ole kestäneet.

Maailma muuttuu, ei ihminen. Kun aitaus purettiin, asiat ovat edenneet Minna Canthin näytelmän, Työmiehen vaimo, käsikirjoitusta mukaillen. Alkaa viimeinen kohtaus. Homsantuu huutaa: ”Teidän lakinne ja oikeutenne, niitähän minun pitikin ampua.” Laki on taas kerran väärän asian puolella.

Valtioneuvosto ilmoitti 4.2., että valtio teettää ulkopuolisen selvityksen Suomen petopolitiikan onnistumisesta. Ei riitä, että tutkimus antaa vastauksen, miten EU:n suojeludirektiivin noudattamisessa on onnistuttu. Tämän selvityksen yhteydessä tai erikseen pitää tutkia myös, miten pedot vaikuttavat ja rajoittavat kansalaisten jokapäiväistä elinkeinotoimintaa, lasten koulumatkoja, metsän antimien talteenottoa sekä kansalaisten vapaa-ajanviettoa ja harrastuksia.

Onko petojen suojelu mennyt ihmisoikeuksien edelle?

Pekka Lindholm
kunnanjohtaja, eläkkeellä
Perho

Kyse on liikenneturvallisuudesta

Pekka Alarotu (MT 15.2.2013) moitti minua siitä, että joitakin vuosia sitten EU-parlamentissa kannatin yrittäjäkuljettajille samoja työaikoja kuin muillekin kuljettajille.

Rekkakuskien ja muiden ammattikuljettajien työajoissa on kyse liikenneturvallisuudesta. Väsyneenä ei tulisi ajaa autoa. Jo 17 tunnin yhtäjaksoinen valvominen alentaa suorituskykyä tavalla, joka vastaa suunnilleen puolen promillen humalatilaa. Se, omistaako ajamansa auton, ei vaikuta tähän.

Asiasta on äänestetty EU-parlamentissa kahteenkin kertaa. Kanssani samalla tavalla ovat äänestäneet paitsi meppien enemmistö, myös kaikki suomalaiset vihreiden, demarien ja vasemmistoliiton mepit. Siksi onkin erikoista, että Maaseudun Tulevaisuus nostaa esille erityisesti minut.

On tietysti imartelevaa, jos luodaan mielikuva, että minä kieputtaisin EU-parlamenttia pikkusormeni ympärillä. Se on kuitenkin liioittelua. Päätöksiin tarvitaan aina enemmistö.

Satu Hassi
EU-parlamentin jäsen (vihr.)

Pitäisi palata Klubi-askiaikaan

Niin kauan, kun Klubi- ja Työmies -tupakkaa oli myynnissä, niitten askien kansiin piirrettiin lyijykynällä tulevan rakennuksen kuvat ja ammattitaitoiset ja -ylpeät timpurit tekivät rakennuksen sen mukaan. Rakennukset ovat pystyssä vieläkin ja niissä voidaan jopa asua terveellisesti.

Nyt tehdään kuvat ja hienot laskelmat tietokoneilla, mutta rakennukset sortuvat muka käsittämättömistä syistä ja asumisen terveellisyys on onnen kauppaa.

Nyt tullaan todennäköisesti aloittamaan rakennuksien viranomaiskatsastukset säännöllisin väliajoin, sehän tarkoittaa nykysuunnittelun hyväksyntää ja jatkuvaa epävarmuutta.

Eikö kokonaisuuden kannalta olisi parasta kieltää sortuneen tai jopa sortuneitten rakennusten suunnittelijoilta ammatin harjoittaminen. Kotitalouskoneitten käyttöiäksi jo suunnitteluvaiheessa tähdätään viisi vuotta, ei kai rakennusten kohdalle olla suunnittelemassa ja jo toteuttamassakin samaa?

Onko meistä suomalaisista tulossa niin kädettömiä ja tumpeloita, että tarvitsemme rakenne-, energia-, kunto- ja homekatsastajia? Virkamieskuntaahan piti karsia. Työpaikkoja näin kyllä saadaan lisää, kun annetaan tehdä sontaa, ja vielä luvan kanssa.

Arvi Saari
Akaa

VIIKON KYSYMYS

Mitä lihasta ja sen alkuperästä pitäisi kertoa valmisruokien pakkauksissa?

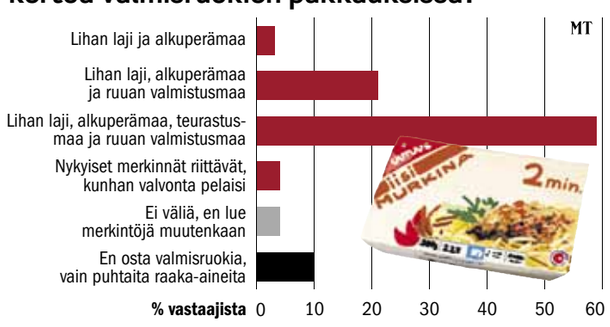

Hevonen maistuu, alkuperä askarruttaa

Yli puolet viikon kysymykseen vastanneista lukijoista kaipaa mahdollisimman kattavaa selvitystä valmisruokiin käytetyn lihan alkuperästä.

Neljä prosenttia vastaajista ei ole kiinnostunut merkinnöistä lainkaan. Yhtä suuri osa pitää merkintöjä riittävinä, mutta kaipaa riittävää valvontaa.

”Miten voi olla kuljettaminen niin halpaa, että samoja lihoja on ajettu edestakaisin pitkin Eurooppaa? Lisäksi, hevosille sallittujen lääkkeiden jäämät on unohtunut suomalaisessa keskustelussa tyystin. Kyllä minullekin hevonen maistuu, kun tiedän, että se on elintarvikkeeksi mainiosti sopivaa, mutta aina näin ei ole”, muistuttaa Marika.

Samoilla linjoilla on Entinen nautafarmari: ”Ainut mikä oli väärin, että lihan alkuperä oli ilmoitettu väärin. Muutenhan hevosenliha on syötävää, ellei joku lääkitys ole sen käyttöä rajoittamassa elintarvikkeeksi.”

”Hevosenliha oli ennen arvostettua. Meidänkin viimeinen hevonen myytiin teurastamolle ja siitä saaduilla rahoilla isäni osti puhelimen”, hän jatkaa.

Arto ihmettelee, minne alkuperän kyseleminen ravintolassa unohtuu: ”Kuluttajina olemme tarkkoina alkuperäismerkinnöistä kaupan hyllyllä, mutta harva kysyy niitä lounasruokalassa, ravintoloissa tai kebabkioskilla. Olisi tärkeää, että laki vaatisi ne myös silloin nähtäville, kun ostamme ruokamme valmiiksi laitettuna. Ketjun on oltava läpinäkyvä kaikissa oloissa tuottajalta kuluttajalle, muuten se on turha.”

Myös makkarareseptin muutos saa häneltä tuomion: ”Jätin Suomimakkaran ostamatta, kun sen tuoteselosteessa ei lukenut hevosen lihaa. Mielestäni oikeassa Suomimakkarassa on hevosta ja se on punaista ja hyvää.”

”Mikä syö parhaat rehut? Mikä saa säännöllistä ja runsasta liikuntaa? Mikä harjataan säännöllisesti ja muutenkin pidetään aina huippuhyvin? Eli missä on parhaat lihat? Hevonen. Miksi pitäis pistää tärviölle monta sataa kiloa parasta lihaa”, kysyy Metsäperkele.

Lopuksi nimimerkin Pettuleivässä tämänkin ymmärtäisi hämmästelyä: ”Maaliskuun alusta puutavaran alkuperä pitää olla täysin jäljitettävissä EU:ssa. Tuntuu todella ristiriitaiselta että puutavarassa olisi tiukempi vaatimus alkuperän jäljittämisestä kun ruuassa!”

Kiinnostaako hiihto?

Tällä kertaa kysymme lukijoilta katsovatko he hiihdon MM-kisoja ja miten paljon. Käy vastaamassa MT:n verkkosivuilla.

ANTTI HIRSAHO

Hyvä tiinehtyvyys on keskeinen tavoite

Pro Agria -ryhmä on nimennyt tämän vuoden hedelmällisyyden teemavuodeksi. Jokainen toimija ponnistelee kukin omalla alueellaan hedelmällisyyden parantamiseksi. Faba on kehittänyt hedelmällisyysneuvontaa siihen uusia työvälineitä luoden, Pro Agria -keskukset puolestaan tehostavat ruokintaneuvontaa hedelmällisyyteen liittyen.

Yhtä selittävää tekijää aikaisempiin heikompiin tuloksiin ei ole mahdollista nimetä, mutta tilanne on parantunut, ja suunta on kääntynyt parempaan. Hedelmällisyyttä kuvaava 60 päivän uusimattomuusprosentti on lähtenyt nousuun heinäkuusta 2012. Se on parantunut noin kahdella prosenttiyksiköllä edelliseen vuoteen verrattuna.

Siementuotanto toimii tarkkojen laatuvaatimusten mukaan. Siemenannoksissa siittiömäärä on ollut jo useita vuosia sama. Faban käyttämä siemen on tuotettu VikingGeneticsin sonniasemilla Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa. Lisäksi käytössä on tuontisiementä useasta eri maasta, eivätkä eri paikoissa tuotetut annokset eroa uusimattomuusprosentiltaan toisistaan.

Luonnollisesti sonnien välillä on eroja, mutta huonoimmat sonnit karsitaan käytöstä. Siemenen laatua tutkitaan siemenenoton jälkeen ennen pakastusta. Lisäksi pakastuseristä sulatetaan näytteet ennen siemenannosten toimittamista karjanomistajille. Hedelmällisyysindekseiltään pohjoismaiset sonnit ovat maailman kärkeä, kiitos pitkäjänteisen hedelmällisyysjalostuksen.

Viime vuosien aikana Suomen sää on ollut oikukas. Kuumia kesiä seurasi sateinen kesä. Nämä ovat voineet vaikuttaa rehujen laatuun ja eläinten käyttäytymiseen. Yksittäisissä karjoissa tilannetta voi selvittää rehuanalyysien avulla. Jos hedelmällisyys on heikentynyt tilalla, jossa asiat ovat olleet aiemmin kohdallaan eikä toimintatapoja ole muutettu, Faban hedelmällisyysneuvonnasta on monesti apua ongelmakohtien löytämisessä.

Nautojen hyvä tiinehtyvyys on Faban ja VikingGeneticsin tärkeimpiä tavoitteita.

Marja Eskelinen
palvelujohtaja, Faba
Mikko Säynäjärvi
tuoteryhmäpäällikkö, VikingGenetics

Sonninsiementä oljissa.

Metsätilamaksu olisi kohtuuton ja turha

On helppoa ehdottaa hallinnollista laskutusautomaattia metsänomistajien rasitteeksi tyyliin ”siitä vaan 50 euroa hehtaarille”. Julkisuudessa ehdotettu metsätilamaksu olisi kohtuuton, epäreilu ja turha.

Maksu ei ottaisi huomioon metsänomistuksen monitavoitteisuutta. Olisi kohtuutonta rahastaa niistä tukkimetsistä, jotka esimerkiksi ovat Metsäohjelman suojelumetsiä. Toisaalla maksu (50 euroa/ha) olisi järjetön, jos se koskisi metsälöön kuuluvaa, metsätalouden ulkopuolella olevaa karpalonevaa, jonka puuston ja maapohjan arvo on 50–80 euroa/ha. Muinainen metsän pinta-alaverojärjestelmä oli näitä esimerkkejä vasten oikeudenmukainen malli, joka otti huomioon metsämaan puuntuotoskyvyn.

Esko Ahon (kesk.) hallituskaudella linjattu nykyinen metsäveromalli on toimiva. Metsätilamaksut ja metsän kiinteistöverot olisivat tarpeettomia rasitteita.

Risto Lauhanen
metsänomistaja, Seinäjoki